

02-03-'26 Debat: Kerncentrales Paulinapolder, burgerparticipatie en compensatie in Biervliet

Onderstaand transcript is een automatische omzetting door een voicerecorder van het debat tijdens de Jaarvergadering. Het is niet overal even helder, maar geeft wel een beeld van de besproken punten. Reden dat we u hierover informeren.

Debatleider / moderator = Arieke van Liere

Afwezig Ronald Lippens vervangen door Robert-Jan Calons, CDA Terneuzen.

Transcriptie: W. Hovestad secretariaat dorpsraad.

Actiepunten

- @Alle kandidaten - Neem plaats aan de debatkant en bereid korte, concrete statements voor - [Direct van toepassing].
- @CDA Terneuzen - Naast bewoners van Biervliet staan en samen optrekken bij ontwikkelingen rond de kerncentrale - [Geen datum genoemd].
- @Hart voor Terneuzen – Hebben een brief gestuurd aan de Tweede Kamer (via de griffier) naar aanleiding van het rapport van de werkgroep Energie van de dorpsraad - [Reeds uitgevoerd].
- @SGP - Motie indienen in de Tweede Kamer om kerncentrales uitsluitend op industriegebieden te plaatsen - [Geen datum genoemd].
- @VVD Terneuzen Valentijn Rammelo. Identiteit van Biervliet behouden en versterken bij eventuele komst van een kerncentrale - [Geen datum genoemd].
- @TOP/Gemeentebelangen - Compensatie primair naar Biervliet laten gaan bij keuze voor Mosselbanken/Paulinapolder - [Geen datum genoemd].
- @Gemeente Terneuzen - wethouder. L van de Voorde. Eerste maatregelen/investeringen in het stroomnet (incl. 380 kV en aanlanding wind op zee) bepalen en prioriteren ter ondersteuning van verduurzaming en bedrijfsbehoud - [Geen datum genoemd].
- @Gemeente Terneuzen -weth. L van de Voorde. Maatregelen uitvoeren om de lokale energievoorziening te versterken, zodat bedrijven kunnen verduurzamen en behouden blijven - [Geen datum genoemd].
- @ChristenUnie-fractie - Onderzoeken en uitputten van technische alternatieven (warmtenet/restwarmte) vóór eventuele inzet van koeltorens - [Geen datum genoemd].
- @Gemeenteraad Terneuzen - Formuleren en vastleggen van lokale voorwaarden tegen koeltorens - [Geen datum genoemd].
- @College/Gemeenteraad - Impactanalyses uitvoeren voorafgaand aan burgerparticipatie-trajecten - [Geen datum genoemd].
- @Hart voor Terneuzen Johan Hessing - Plan uitwerken voor vaste oeververbinding Breskens–Vlissingen met spoor en 380 kV-tracé als alternatief voor aparte tunnel - [Geen datum genoemd].
- @Jack d'Hooghe. Sociaal Terneuzen - Organiseren van verzet tegen kerncentraleprojecten - [Geen datum genoemd].
- @Johan Hessing - Hart voor Terneuzen. Bewoners vanaf de start betrekken, inclusief keuzes over inrichting (bijv. bomen), en aan-/afvoer zoveel mogelijk over water organiseren - [Geen datum genoemd].

Belangrijke besluiten

- Mededeling van Johan Hessing, Hart voor Terneuzen, wordt uitgesteld tot het debat - het format vereiste op dat moment alleen voorstellen.
- Debat via 'stoelendans' met één permanente lege stoel. Leiding: dynamiek en eerlijkheid binnen beperkte tijd.
- Burgerparticipatie is bedoeld om informatie op te halen en plannen te verbeteren/aan te passen, niet om projecten te blokkeren – Leiding: duidelijke afbakening aan de voorkant nodig.
- Biervliet-boekje geldt als leidraad en levend document, niet als onwrikbare set regels - Leiding: moet kunnen groeien met voortschrijdend inzicht.
- Afwijzing van kernenergie in regionale plan door een spreker – Leiding: voorkeur voor waterstof en netversterking; kleine kerncentrale slechts eventueel genoemd.
- Consensusvorming en breed gedragen besluit richting inwoners en ondernemers in Biervliet – Leiding: voorkomen dat Biervliet zich bedrogen voelt; alles zorgvuldig wegen en transparant uitleggen.
- Niet inzetten op generieke wegverbreding ("meer asfalt"), maar knelpunten oplossen en investeren in water en spoor – Leiding: minder overlast; betere oplossingen voor regio.
- Verplichte Integrale Effectenanalyse (IEA) bij vestiging; twijfel over uitvoerbaarheid – Leiding: alle risico's in bouwfase en logistiek moeten integraal worden getoetst.
- Voorkeur voor bewonerswensgestuurde relocatie met gelijkwaardige woning elders i.p.v. louter prijscompensatie – Leiding: grote regionale prijsverschillen maken prijsvergelijking inadequaat.

Gedetailleerde transcriptie.

[00:00-00:16] Deelnemers stellen zich kort voor met naam, functie en partij.

- Moderator instrueert dat het slechts om een korte introductie gaat: wie ben je en welke partij, zonder standpunten.
- Danny Goudemans: kandidaat nummer 2 voor de gemeenteraadsverkiezingen; partij staat voor gelijkwaardigheid en menselijkheid.
- Quote: "Hou het kort, want de rest gaan we bewaren voor het debat."

[00:31-00:57] Voortzetting van de voorstelronde: namen, functies en partijen.

- Henk Eerkens: fractievoorzitter en lijsttrekker voor Christine Terneuzen; "Helder, kort en krachtig."
- Natasja Warner: fractievoorzitter en lijsttrekker van de Sociaaldemocraten Terneuzen (afgerond door Debatleider).
- Jeroen de Buck, wethouder en lijsttrekker voor Top Gemeentebelangen.
- Jack d'Hooghe: Sociaal Terneuzen, staat op nummer 3.

[01:01-01:20] Voortzetting voorstelronde met meerdere partijen.

- Peter de Kraker: fractievoorzitter D66 Terneuzen en nummer 4 van D66 lijstteam.
- Valentijn Rammelo: lijsttrekker VVD Terneuzen.
- Lazslo van de Voorde: PvdAGvoen Links" (onduidelijke partijnaam/ functie uitgesproken).
- Johan Hessing: lijsttrekker Hart voor Terneuzen; kondigt een mededeling aan "van de vorige vraag."

- Moderator: wijst erop dat het nu alleen om voorstellen gaat en dat de mededeling later komt; zegt een “cliffhanger” te hebben en een oplossing voor wat er is gebeurd.
- - De mededeling van Johan Hessing wordt uitgesteld tot het debat - Rationale: format vereist nu alleen voorstellen.

[01:51-02:21] Aanvullende voorstellen en toelichting op afwezigheid collega.

- Derk Vlaanderen, lijstteam van de SGP, fractievoorzitter.
- Debatleider 2: Robert-Jan Calons, CDA Terneuzen.
- Moderator: vraagt of hij inviel voor een collega.
- Debatleider 2: bevestigt; Ronald Lippens (Biervlietenaar) zou normaal aanwezig zijn; wegens zijn verantwoordelijkheid voor de veiligheid bij Dow wereldwijd en gebeurtenissen in Iran is hij afwezig; probeert vanavond nog te komen; Robert-Jan Calons, CDA Terneuzen. vervangt hem.

[02:38-04:13] Moderator legt het debatformat uit: ‘stoelendans’ met respectvolle spelregels en tijdslimieten.

- Format: vier rondes, vier verschillende vragen; circa 15 minuten per vraag; tijd voor introductie en ingestuurde vragen gaat eraf; ongeveer 10 minuten debat per vraag.
- Opstelling: vier stoelen; drie bezet, één blijft altijd leeg; na een spreekbeurt staat iemand op, een ander neemt de lege stoel; continu roteren.
- Zelfselectie: geen aanwijzingen door moderator; politici claimen zelf de lege stoel; strijd aanwakkeren maar eerlijkheid bewaken.
- Gedragsregels: respectvol luisteren, elkaar uit laten praten, beurt verdelen; wie net sprak, wacht even zodat anderen aan bod komen.
- Debat wordt gevoerd via een ‘stoelendans’-mechanisme met één permanente lege stoel - Rationale: dynamiek en eerlijkheid, beperkte tijd.
- Quote: “Elkaar aanraken mag natuurlijk niet... het is niet de stoelendans zoals met Koningsdag.”

[04:46-05:49] Praktische instructies voor bijdragen: kort, concreet, en lokaal relevant.

- Tijd per bijdrage: ongeveer 60 seconden, liever korter; geen lange inleidingen of wollige praatjes.
- Focus: concrete effecten voor inwoners van Biervliet; waar zet de partij zich voor in en wat merken mensen daarvan.
- Voorrang: wie niet aan bod komt in ronde 1 krijgt voorrang in ronde 2.
- Action Item: @Alle kandidaten - Neem plaats op de stoelen aan de debatkant en bereid korte, concrete statements voor.

[06:59-07:51] **Introductie eerste debatvraag: kerncentrales in de PaulinaPolder en lokale impact.**

- Vraagstellingen:
  - “Zijn jullie voor of tegen de kerncentrales in de Paulina Polder? En wat betekent ‘neutraal’ eigenlijk?”
  - “Als de kerncentrales komen, wat kunnen jullie partij doen voor Biervliet om de identiteit van het dorp te behouden naast een enorme bouwput?”
- Deze vragen zijn ingezonden door het publiek.
- Moderator: kondigt het begin van het debat aan en moedigt staand spreken aan.

[07:52-08:42] Robert-Jan Calons, CDA Terneuzen: tegen kerncentrales in PaulinaPolder; focus op kleinere SMR's op industrieterreinen; steun aan bewoners.

- Standpunt: CDA is tegen kerncentrales in de PaulinaPolder; locatie past niet.
  - Alternatief: richten op kleinere SMR's en op bestaande industrieterreinen.
- Bevoegdheden: besluit ligt in Den Haag; gemeentepolitiek kan niet beslissen dat het niet doorgaat.
- Lokale inzet: zo'n grote "bouwput" (bouwput) past niet in Biervliet; verwijzing naar Hinkley Point als negatief voorbeeld.
- Action Item: @CDA Terneuzen - Naast bewoners van Biervliet staan en samen optrekken bij ontwikkelingen rond de kerncentrale - [Geen datum genoemd].

[08:42-08:59] Moderator bewaakt spreektijd en doorstroom; test van rotatiemechanisme.

- Moderator houdt de klok in de gaten en stuurt door naar de volgende spreker.
- Johan (Johan Hessing) staat op om te spreken.
- Quote: "Dit is nu eigenlijk gelijk de test. Wie springt er op en wie neemt er plaats?"

[08:59-10:17] Hart voorTerneuzen (Johan Hessing): gemeente beslist niet; voorwaardenpakket van werkgroep onderschreven; brief aan Tweede Kamer via griffier.

- Kritiek op CDA-antwoord: gemeente beslist niet over komst van kerncentrale; Rijksoverheid beslist.
- Politieke context: Provincie Zeeland is voorstander; Johannes de Bat (CDA) in kabinet met portefeuille kernenergie; verwachting dat hij inzet op realisatie.
- Waarschuwing: "Laat u zich niet in de loeren nemen. Het kabinet die beslist en niet de gemeente."
- Lokale inzet: alleen voorwaarden stellen; werkgroep heeft voorwaarden opgesteld; partij onderschrijft die voorwaarden.
- Action Item: @Hart voor Terneuzen - Brief gestuurd aan de Tweede Kamer (aan de griffier) met standpunt naar aanleiding van het rapport van de werkgroep - [Reeds uitgevoerd; geen datum genoemd].
- Moderator sluit beurt af en nodigt volgende spreker uit.

[10:18-11:06] SGP (Derk Vlaanderen): volledig tegen; pleit voor ruimhartige opkoopregeling; inzet op plaatsing kleine kerncentrales bij industriegebieden via motie Tweede Kamer.

- Standpunt: geheel tegen kerncentrales in Paulina Polder; project heeft ongehoorde impact; risico dat Biervliet "een tweede Doel" wordt.
- Als het toch komt: zeer ruimhartige opkoopregeling, conform voorwaardenpakket van bewoners.
- Strategie: inzet op kleine kerncentrales dicht bij industrie; locatie Paulina Polder vervalt als alleen industriegebieden toegestaan worden.
- Action Item: @SGP - Motie ingediend in de Tweede Kamer om kerncentrales uitsluitend op industriegebieden te plaatsen - [Geen besluit/datum genoemd].
- Quote: "De mensen die willen vertrekken die moeten dat kunnen want het wordt hier onleefbaar en zeker de tijd van de bouw."

[11:07-11:53] Moderator begeleidt afronding van Christen Unie Terneuzen-standpunt en vraagt om expliciete partijvermelding in antwoorden. (Samengevoegde blokken)

- Christen Unie Terneuzen (Henk Eerkens): tegen locatie Paulina Polder; infrastructuur ongeschikt; indien toch, dan zeer ruime compensatie en voorkomen dat Zeeland nucleair gewest wordt. “Alleen zeer, zeer ruimhartige compensatie in overleg met de mensen die hier wonen.”
- Moderator: bedankt en bevestigt dat het handig is dat sprekers hun partij vermelden en dit herhalen gedurende de avond; verwijst naar wachtstoelen en praktische zaalindeling.

[11:53-12:17] Moderator vraagt om herhaling van partij-identificaties en verwijst naar praktische zaalindeling en wachtstoelen.

- Moderator bevestigt dat het handig is dat sprekers hun partij vermelden en herhalen dit in hun antwoorden gedurende de avond.
- Iedereen heeft zich voorgesteld, maar niet iedereen onthoudt alles; daarom verzoek om partij te noemen bij antwoorden.

[12:20-13:06] Sociaal Terneuzen is expliciet tegen een kerncentrale in de Paulinapolder en zal zich maximaal verzetten.

- Jack d’Hooghe; Op flyers op de deur-lijst in deze zaal staat ‘neutraal’, vermeld wij zijn “volstrekt tegen”; harde voorwaarde: geen kerncentrale in Paulinapolder.
- Samenwerking met dorpsraad en betrokken inwoners om zich “tot het uiterste” te verzetten bij een besluit vanuit Den Haag.
- Redenen: aantasting van een “mooie polder”, hoort thuis in industriegebied; nabij Natura 2000; verlies van landbouwgrond.

[13:07-14:16] D66 Terneuzen tegen plaatsing in agrarisch gebied (Paulinapolder); kritisch naar Den Haag; koeltorens genoemd als pijnverzachting van thermische verontreiniging maar ongewenst.

- D66: (Peter de Kraker) consequent tegen in de raad; agrarisch gebied niet opofferen.
- Alternatieven: industrie/havenbestemming elders; “Mosselbanken, sms” bespreekbaar, niet agrarisch.
- Kritisch richting Den Haag; geen garanties.
- Westerschelde kan thermische verontreiniging niet aan; koeltorens zouden pijn verzachten, maar Johannes de Bat wil geen koeltorens.

[14:18-15:15] SP, (Danny Goudemans) Terneuzen volledig tegen kernenergie en kerncentrales in Paulinapolder; pleit voor wind en zon.

- Tegen kernenergie overal in NL, en tegen locatie in agrarisch/natuurgebied.
- Suggestie: zonnepanelen boven parkeerplaatsen; randvoorwaarden worden afgewezen (“helemaal geen voorwaarden”), want plaatsing is “onmogelijk”.
- Visualisatie: Eftelinggrootte; koeltorens 200 m met knipperende lampen; zichtbaarheid in heel Zeeuws-Vlaanderen.

[15:16-16:36] Natasja Warnier, Sociaal-Democraten Terneuzen tegen komst; zorgen over identiteit, huisvesting, infrastructuur; pleiten voor accepteren en compenseren als het moet.

- Neutraliteit afgewezen als passiviteit; tot het laatste moment tegen.
- Niet per se tegen kernenergie, wel tegen impact hier: uitholling, identiteit, huisvesting onmogelijk.
- Infrastructuurdruk: 380 kV, spoor, werknemers; regio kan dit niet aan.

- Voorstel: “helpen, accepteren, compenseren” voor Biervliet en de rest; concludeert dat het “niet kan”.

[16:39-17:39] VVD Terneuzen Valentijn Rammelo, ziet kansen in kernenergie voor regio en industrie maar niet per se voor plaatsing in Paulinapolder; wil identiteit van Biervliet behouden.

- Keuze ligt niet bij hen; niet tegen kernenergie, maar niet automatisch voor Paulinapolder.
- Kansen voor bestaande industrie en werkgelegenheid.
- Identiteit van dorpen/kernen versterken; gemeente liet steken vallen afgelopen 20–25 jaar.
- Action Item: @VVD Terneuzen - Identiteit Biervliet behouden en versterken bij eventuele komst.

[17:46-18:47] TOP / Gemeentebelangen, Jeroen de Buck: gemengde meningen over kernenergie; prioriteit aan inwonerszorgen en feitelijke informatie; geen vroegtijdige compensatiegesprekken.

- Geen eenduidig standpunt; weerspiegeling samenleving; wil naast inwoners staan.
- Zorgen naar “juiste tafels” brengen; dialoog voeren.
- Geen directe compensatie; eerst informatie en gesprek.
- Voorwaarden: bij keuze Mosselbanken/Paulinapolder compensatie primair naar Biervliet.
- Key Decision: Compensatie primair naar Biervliet bij impactlocaties.

[18:40-19:13] Moderator schetst proces: vragen vooraf ingestuurd; beperkte tijd voor zaal; Eerste ronde opwarming; iedereen krijgt kans voor kort statement in volgende ronde.

- Streven naar eindtijd; interactie afhankelijk van voortgang.

[19:51-21:11] Wethouder (Laszlo van de Voorde) licht neutraliteit toe: zorgvuldig onderzoek, kritische houding, consensus in raad nodig.

- Bestuurlijke neutraliteit tijdens onderzoek; daarna weging door bestuur en raad; hiermee naar Den Haag.
- Neutraliteit is niet onverschillig: kritische vragen; zorgvuldig proces voor meerdere dossiers.
- Noodzaak van consensus; verdeelde raad onwenselijk.
- Aanbod van partijkennis voor natuur en sociaal-economische thema's.

[21:12-22:22] **Moderator inventariseert verkiezingsprogramma's; corrigeert informatie die op de flyers is afgedrukt. Moderator vraagt naar beschikbaarheid; bevestigingen door Sociaal Terneuzen en SGP.**

- Moderator noemt partijen zonder programma/energiehoofdstukken; nodigt correcties uit.
- Sociaal Terneuzen: programma (±7 pagina's), op website; kaartjes beschikbaar.
- SGP: uitgebreid programma (45 pagina's); energietransitie/kerncentrales duidelijk; veel onbegrip over de onbekendheid.

[23:46-25:28] Moderator houdt aan strikte tijd en structuur; start tweede ronde; geen tussentijdse vragen.

- Bedankt inzenders; anders programma tot laat.
- Kaders: verschillende rondes; perspectieven van tien partijen; vooraf ingestuurde vragen zoveel mogelijk beantwoorden.

[25:30-27:14] Opening tweede ronde: vraag over voorwaarden vanuit Biervliet 2026 en burgerparticipatie;

Sociaal Terneuzen pleit voor meer zeggenschap.

- Rondevraag: reactie op locatieverkenning, voorwaarden vanuit Biervliet, visie op burgerparticipatie.
- Natasja Warnier: onbeantwoorde vragen worden meegegeven; antwoorden terug op website Buklander (Duitse Afdeling).
- Sociaal Terneuzen: werkgroep had slechts twee mensen van dorpsraad; ontoereikend; pleidooi voor meer burgerparticipatie en “een stukje beslissingsraad”.

[27:51-28:53] SGP Derk Vlaanderen, bekritiseert burgerparticipatieproces; Gemeentebelangen duidt ‘participatie’ en moderator vraagt verduidelijking. (Samengevoegde blokken)

- SGP: pleitte voor adviesgroep van minimaal 100 mensen; voorstel niet aangenomen; dorpsraad moest zelf randvoorwaardenpakket opstellen; kritiek op “oude politiek”.
- Gemeentebelangen (Jeroen de Buck) zet in: participatie is een containerbegrip; “Participatie, goed of fout? Er is geen goed of fout op burgerparticipatie plakken.”
- Moderator: “Goed of fout was niet mijn vraag. Mijn vraag was, vanuit het licht, hoe kijken jullie daarnaar.” Overgang naar inhoudelijke visie.

[28:53-29:43] Burgerparticipatie moet vooraf duidelijk worden afgebakend en gericht op verbeteren van plannen, niet op het tegenhouden ervan.

- Kern: Aan de voorkant onderwerpen, doelen en richting vaststellen.
- Leren van trajecten; huidige niet altijd optimaal.
- Key Decision: Participatie is voor informatie en planverbetering, niet voor blokkade.
- Debatleider sluit onderdeel af met “Helder bedankt, Johan Hessing”.
- Korte overgang; geen besluiten.
- Johan Hessing bekritiseert begrip en uitvoering van burgerparticipatie; pleit voor daadwerkelijke betrokkenheid.
- Zegt dat participatie “niets voorstelt” in praktijk; mensen worden gehoord maar zaken zijn al geregeld.
- Overheid moet naar bewoners luisteren; 55 aanwezigen tegenover 55.000 inwoners is onvoldoende.

[31:06-31:48] Moderatie van spreekvolgorde; Laszlo van de Voorde kondigt reactie aan.

- Procedureel; geen inhoudelijke besluiten.

[31:48-32:11] Laszlo van de Voorde verdedigt participatietraject als democratisch gelegitimeerd en genuanceerd in vertegenwoordiging.

- In opdracht van grote raadsmeerderheid; voorwaarden met brede meerderheid vastgesteld.
- Onjuist dat het traject “niet gedeugd” heeft; critici stemden zelf in.
- Representatie: zeven uit Biervliet plus twee dorpsraad; vergelijkbaar voor andere kernen.
- Vooruitblik: begin van langer proces.

[32:12-32:58] Robert-Jan Calons, CDA, verschuift naar ‘burgerinitiatief’; benadrukt Biervliets positieve projecten.

- Voorbeelden: molenrestauratie, brede school.

- Focus op samenwerking en positiviteit; samen oplossingen zoeken.

Vragencarrousel over 'Biervlietse voorwaarden'; boekje is leidraad en groeit.

- Vraag: Hoe om te gaan met het boekje?
- Antwoord: Leidraad "als een paal boven water"; niet in beton gegoten; groeit met tijd.
- Key Decision: Leidraad is levend document.

[33:40-34:22] Overgang naar nieuwe spreekronde; Danny.Goudemans SP bekritiseert participatie en pleit voor gemeentebrede enquête; verwerpt voorwaarden rond kerncentrales. (Samengevoegde overgang).

- Danny Goudemans SP: participatie ongelukkig; aanpak oneerlijk en te weinig representatief; pleit voor enquête onder alle inwoners; "geen enkele voorwaarde"; volledig tegen.
- Peter de Kraker D66 erkent beperkt effect van participatie en dat beslissingen bij het Rijk liggen; Biervlietse voorwaarden naar Den Haag.
- Steunde SGP-voorstel voor 100 mensen; niet gehaald.
- Participatie geeft geen medebeslissingsrecht over locaties.
- Biervlietse voorwaarden opgesteld en aangeboden; D66 wijst Kamerleden op voorwaarden en gebrek aan draagvlak.

[36:20-37:40] **Nieuwe stelling: past bouwplanning van energieprojecten binnen omgevingsvisie/strategisch document (10–20 jaar)?**

- Publieksvraag; thema's: wonen, natuur, klimaat, infrastructuur, economie.
- Oproep aan sprekers voor standpunt.
- Natasja Warnier. bekritiseert omgevingsvisie 'Stroomopwaarts'; projecten niet nodig voor voorzieningen; afwijzing van framing.
- Leeglopen scholen vullen niet met arbeidsmigranten.
- Visie sluit aan op 'Zeeland 2050'; wil projecten eruit.

VVD. Valentijn Rammelo projecten nodig voor leefbaarheid; oplevering binnen 15–20 jaar haalbaar.

- Voorzieningen onder druk (SPAR verdwenen); projecten nodig voor groei.
- Verwijst naar ervaring met tunnels/sluisen; haalbaarheid binnen termijn.

GroenLinksPvdA, Laszlo van de Voorde. aanlanding wind op zee en 380 kV nodig; waarschuwt voor risico's bij uitstel.

- Industrie moet verduurzamen; anders sluitingen en werkloosheid.
- Arbeidsmigratie tijdelijk; vaste banen ondersteunen leefbaarheid.

[42:12-44:02] Moderator vraagt om concrete plannen; Sociaal Terneuzen, Jack d'Hooghe, kondigt verzet aan; Natura 2000 en omgevingsplan.

- Bouw 15–20 jaar; planning niet gehaald; partij doet alles om tegen te houden.
- Omgevingsplan: Rijk doorslaggevend bij defensie; kan ook hier.

- Natura 2000 niet “offeren”; industriegebieden zoeken.
- Action Item: @Sociaal Terneuzen - Verzet organiseren.

Jack d’Hooghe Sociaal Terneuzen. waarschuwt voor omvang/overlast en grote aantallen arbeidskrachten.

- 10.000–15.000 mensen; vraag huisvesting.
- Overlast door omvang en bouwhoogte.

Danny Goudemans SP: praktische knelpunten (verkeer, tunnel, pech); alternatieve besteding van middelen; CO2 van bouw.

- Dagelijks 4 km aan bussen door tunnel; risico’s bij afsluiting.
- Investeren in armoedebestrijding, zorg, sociale huur; huizen verbouwen beter.

CU. Henk Eerkens, hoge lokale stroomconsumptie; pleit voor woningbouw binnen kernen.

- Terneuzen verbruikt veel stroom; energietransitie nodig ondanks tegenstand tegen locatie.
- Eerst inbreiden in kernen; uitbreiding pas later.
- Meer inwoners nodig voor voorzieningen; supermarkt volgt op voldoende inwoners.

Johan Hessing HvT: realistische vijfjarenplanning; focus op actuele noden (leefbaarheid, woningen voor ouderen, kansen voor jongeren).

- Tekort aan kleine appartementen/studio’s voor ouderen.
- Jongeren vertrekken voor onderwijs; richten op huidige inwoners en voorzieningen.

[49:18-51:29] **Subvraag: zijn we verkeerd begonnen (opwek/gebruik vs. netuitbreiding)?**

Derk Vlaanderen SGP zegt ‘nee’ tegen kernenergie en pleit voor waterstof en 380 kV; Moderator sluit af. (Samengevoegd met context)

- Oplossing in samenhang: industriële verduurzaming, waterstofproductie, 380 kV en aanlanding lossen capaciteit op.
- Key Decision: Afwijzing kernenergie regionaal; inzet op waterstof/netversterking. “We zeggen heel duidelijk nee.”

Versnelling elektrificatie legt tekortkomingen stroomnet bloot; gerichte investeringen nodig.

- Elektrificatie versneld door beleid en geopolitiek; net niet berekend.
- Randvoorwaarden: 380 kV, aanlanding wind op zee.
- Bedrijven moeten verduurzamen en blijven; vertrek schaadt regio.
- Action Item: @Gemeente Terneuzen - Prioriteren eerste investeringen in net.

Gevolgen van beslissingen 10–20 jaar geleden; noodzaak toekomstbestendig handelen.

- Niet “verkeerd begonnen”; nu de consequenties dragen.
- Gasprijs stijgt 25% vandaag; samenloop met van-het-gas-af beleid.
- Key Decision: Geen schuld aan gemeente; focus op versterking energievoorziening nu.
- Action Item: @Gemeente Terneuzen - Maatregelen uitvoeren voor sterke lokale energievoorziening.

[53:56-55:23] Laatste ronde ‘cultores’: zorgvuldige weging; verdedigen van voorwaarden. (Samengevoegde blokken)

- Dilemma: geen koeltoren schaadt milieu (Schelde); wel koeltoren raakt welzijn/toerisme; behoefte aan grondige afweging.
- Moderator vraagt: “Gaat u de voorwaarden verdedigen?” Antwoord: “Ik ga die verdedigen, absoluut. Ik doe niet anders.”

GroenLinksPvdA Laszlo van de Voorde. verdedigt voorwaarden; waarschuwt voor politieke draaiingen; pleit voor consensus.

- Geen uitsluitel zonder zorgvuldige weging.
- Key Decision: Breed gedragen consensus; volledige uitleg richting inwoners/ondernemers.
- Waarschuwing voor “dure beloftes” en gebrek aan neutraliteit.

ChristenUnie (Henk Eerkens): tegen Pauline Polder; voorkeur voor Borssele; koeltorens ongewenst maar niet 100% uit te sluiten; eerst alternatieven uitputten.

- Warmtenet/restwarmte als alternatief.
- Action Item: @ChristenUnie-fractie - Technische alternatieven onderzoeken vóór koeltorens

Natasja Warnier: gemeente beslist niet over koeltorens; serieuze participatie; lokale voorwaarde tegen koeltorens; impactanalyses vooraf.

- Verwijzing naar Groningen/Het Hogeland met duidelijke standpunten.
- Action Items: @Gemeenteraad - Voorwaarde tegen koeltorens; @College/Gemeenteraad - Impactanalyses vooraf.

D66 (Peter de Kraker): ecologische risico's van koelwaterlozing; lokale voorwaarden tegen koeltorens; lijn naar Den Haag handhaven.

- Westerschelde gaat al niet goed; lozing verslechtert; koeltorens afgewezen door diverse adviesgroepen.
- Commitment aan ‘geen koeltorens’.

Hart voor TerNeuzen (Johan Helsing) lozing in Noordzee i.p.v. Westerschelde; voorstel vaste oeververbinding met spoor en 380 kV.

- Sluizenfunctie om scheepvaart te beperken; zoet water in de Westerschelde voor landbouw.Action Item: @Hart voor Terneuzen - Plan uitwerken voor oeververbinding/spoor/380 kV-tracé.

Danny Goudemans SP: verwerpt koeltorens en kerncentrales volledig; oproep aan Den Haag om naar Zeeland te luisteren.

- Ecologische, meteorologische, radioactieve en toeristische bezwaren.
- Key Decision: Geen koeltorens, geen kerncentrale, helemaal niets.

Robert. J Colon CDA: bekritiseert “sprookjes”; benadrukt regeringsverantwoordelijkheid; contactlijnen; geen garantie dat project niet komt; wil goed beleid.

- Verwijzing naar CDA/D66/VVD verantwoordelijkheid; contacten met Tweede Kamer/minister.
- Key Decision: Geen belofte van stopzetting; streven naar goed beleid binnen kaders.

Jack d’Hooghte Sociaal Terneuzen. varianten zonder koeltorens bestaan; techniek ontwikkelt; lange bouwtijd en visuele impact.

- Borssele zonder koeltorens als voorbeeld.
- Zorg over cumulatie met windmolens.

“Derk Vlaanderen SGP keihard nee” door andere provincies werkt; Zeeland te terughoudend; partij tegen kerncentrales en dus ook torens.

- Zuid-Holland/Groningen als voorbeelden; oproep tot steviger afwijzing.

[01:08:30-01:11:20] Worst case infrastructuur bij komst kerncentrales: onhaalbaar vs. integraal mee te plannen; planmatige benadering. (Samengevoegde blokken)

- verbindingen; sluipverkeer; overbelasting.
- Valentijn Rammelo. VVD. integraal onderdeel van project; “waar een wil is, is een weg”; denk dat het mogelijk is.
- Samenvattend blok: noodzaak van planmatige benadering; toetsen draagkracht regio en infrastructuur vóór bouw; zorgen in zaal over snelweg/verbreding; vertrouwen in Nederlandse organisatie, maar geen concreet antwoord.

[01:12:47-01:13:32] Moderator vraagt infrastructuuro oplossingen; Jack d’Hoogde onhaalbaar door beperkte. Ontsluiting moet dorpen ontzien; mitigerende maatregelen; mogelijk verbreding provinciale wegen.

- dorpen ontzien; nette inpassing; indien nodig provinciale wegen verbreden en aftakkingen maken.
- Bereid zich daarvoor hard te maken.

[01:13:42-01:16:42] Voorbeeld Hansweert: intensieve bewonersbetrokkenheid; aanvoer over water; toepassing hier. (Samengevoegde blokken)

- Dijkverzwaring: bewoners vanaf begin betrokken; infocentrum; 75% materiaal via water; minimale overlast; nieuwe wegen/asfalt/trottoirs.
- Toepassing hier: bewoners vanaf het begin betrekken; bewoners laten kiezen (zelfs bomen); aan-/afvoer over water; werknemers pendelen per boot.
- Action Item: @Johan Hessing Bewonersbetrokkenheid en waterlogistiek vanaf start maximaliseren.

[01:16:43-01:17:52] Investeren in water en spoor; gerichte kruispuntoplossingen i.p.v. “meer asfalt”.

- Jeroen de Buck: knelpunten oplossen buiten kernen; ongelijkvloerse opritten/afritten.
- Kansen spoor vanuit België; nieuwe sluis/haven benutten.
- Key Decision: Minder asfalt; meer water/spoor; gericht knelpuntoplossingen.

[01:17:53-01:19:35] Overgang naar laatste vraag; noodzaak IEA bij vestiging; twijfel over uitvoerbaarheid.

- IEA verplicht; verkeersplan, werknemerslogistiek, materiaal aanvoer; bouwrisico’s groter dan exploitatie; kritische toets door gemeente/veiligheidsregio/GGD.
- Twijfel of uitvoerbaar; milieueffecten nog niet besproken.

[01:19:36-01:22:59] Vraag over compensatie/planschade; voorstellen variëren van onteigeningsmethodiek tot 100%+ bonus en royale uitkoop. (Samengevoegd)

- Johan R Colons CDA (en vraagsteller GL): vraag naar compensatie voor huishoudens; huizen als pensioen.
- Laszlo vd Voorde GroenLinksPvdA: adviesgroep stelt onteigeningsprincipes als methodiek; IEA moet schade en huizenprijzen adresseren.
- SP (Danny Goudemans): 100% vergoeding plus bonus; “geen tweede Groningen”; volledige uitkoop bij onteigening plus verhuiskosten.

[01:23:09-01:25:34] Complexiteit schadebepaling; wensgestuurde relocatie; gelijkwaardige woning elders; volledige tegemoetkoming. (Samengevoegd met context)

- Henk Eerkens CU: schadeoorzaak lastig; bij bewezen schade en aangetaste leefbaarheid royale uitkoop.
- Johan Hensing: niet primair schade taxeren; vraag bewonerswens; gelijkwaardige woning elders gefaciliteerd door Rijk; niet koppelen aan prijs huidige woning; tegemoetkoming in verhuiskosten/inrichting.
- Key Decision: Voorkeur voor bewoners wensgestuurde relocatie met gelijkwaardige woonkwaliteit.

VVD (Valentijn Rammelo) bepleit minimaal 100% compensatie, incl. mentale schade en bijkomende kosten; moderator rondt interventie af.

- Tegen 95%-regelingen (Moerdijk voorbeeld).
- “Als iemand impacted is... minimaal 100%.”
- Moderator: “Het hele pakket, bedankt. Helder.”

Jack D’Hooghe emotionele waarde van woningen; alternatieven en betaalregelingen; moderator waardeert nieuwe wending.

- Huizen hebben emotionele én economische waarde; bewoners willen blijven.
- Niet te sober met betaalregelingen.

Sociaaldemocraat, Natasja Warnier: focus verschuiven naar regionale verbetering vóór, tijdens en na de bouw; compensatie ruimhartig maar niet prioriteit.

- Tegen “verhuizen stimuleren”; Rijk beslist over individuele gevallen.
- Bedragen van 100 miljoen/jaar als minimum voor goede compensatie.
- Onzekerheid over schade; huizen mogelijk onverkoopbaar; zorg over “lege kern”.
- Prioriteit: wat er overblijft na de bouw.

Afsluiting debatavond; dankwoorden; verkiezingsoproep; bredere thematiek; vrijwilligersoproep.

- Moderator sluit af; borrel voor vragen; ga geïnformeerd stemmen; applaus voor organisatoren en politici.
- Dorpsraad bedankt; verkiezingscontext; thema’s: energietransitie, netcongestie, leefbaarheid; Paulinapolder als zoekgebied.
- Dorpsraad: iedereen podium; oproep om te stemmen; lees programma’s; stem niet blind.